

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-536

27.5.2025

Storebrand Forsikring AS

Bilansvar

Påkjørsel – årsakssammenheng - forverring av psykiske plager – kneplager – brosymptomer – forenlighetskriteriet.

Forsikrede ble påkjørt av en bil på en parkeringsplass 24.10.22. Samme dag rapporterte han bl.a. om smerter fra venstre kne, samt bekymring for sin psykiske helse. Han var på skadetidspunktet innvilget 50 % uførepensjon på grunn av bipolar lidelse, og ble i etterkant av hendelsen 100 % sykmeldt. Senere meldte forsikrede krav om erstatning for økt arbeidsuførhet som følge av forverring av psykiske plager og kneplager forårsaket. Foretaket avsto kravet. Saken reiste spørsmål om det forelå årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes økte psykiske plager og kneplager. I så fall reiste saken også spørsmål om disse plagene hadde medført nedsatt ertvisevne og et økonomisk tap. Nemnda tiltrådte sekretariatets vurdering om at det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng. Hva gjaldt de psykiske plagene, var det ikke fremlagt noen spesialisterklæring. Det var videre ikke dokumentert brosymptomer hva gjaldt kneplagene, som måtte vurderes som en bløtdelsskade. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede ble som fotgjenger påkjørt av en bil på en parkeringsplass 24.10.22. Han meldte om økte psykiske plager og venstresidige kneplager, med økt arbeidsuførhet som følge.

Før hendelsen

Av mottatte medisinske dokumenter, fremgår det at forsikrede ble fulgt opp av DPS 2012 – 2015 og at han fikk diagnosen bipolar lidelse. Forsikrede ble innvilget 50 % uførepensjon fra Nav som følge av denne diagnosen. Videre fremgår det at han rett før trafikkuhellet hadde en krevende periode og at han slet mentalt. Det er tillegg beskrevet en vanskelig hjemmesituasjon med en syk sønn og at forsikrede hadde et overforbruk av alkohol. Forsikrede hadde videre respondert dårlig på medikamenter som hadde vært utprøvd.

Etter hendelsen

Legevakten noterte skadedagen 24.10.22:

Notat: Påkjørt av bil i gangfelt utenfor (senter). Traff magen. Litt lemster i hofta etter fallet mot asfalten, ellers OK. Går og beveger seg helt uten plager. Er veldig bekymret for hofta, ber ham ser an noe tid. Belaster benet uten problemer ... Nokså oppkavet og stressa nå.

Notat: Kommer med ambulanse. Han ble påkjørt av bil, truffet i magen og lagt seg på ryggen. Ikke slått hode. Opr. rygg i 1999 og ble engstelig om har skjedd med ryggen. Ikke synlig skade. Han er engstelig. Bruker Albyl-E og kjent hypertensjon. Bipolar og astma.

I journalnotat fra fastlegen 25.10.22, fremgår det:

(...) Pasient med kjent bipolar lidelse. (...) Han har siden han fikk diagnosen vært i 50 % stilling (...) Han angir at han siden i sommer har følt seg nedstemt (...) Pasienten gråter høylytt under samtalen når han forteller hvor

vanskelig de siste månedene har vært for familien. I går ble pasienten påkjørt i lav hastighet mens han gikk over et fotgjengerfelt. Han ble forslått uten alvorlig skade, men han ble så redd og angir at han nå er veldig redd for psyken sin. Han føler seg veldig sårbar og er redd for å bikke over i alvorlig depresjon. (...).

Det fremkommer også av mottatte politidokumenter, at forsikrede ble påkjørt inne på en parkeringsplass. Det fremgår av dokumentet "Anmeldelse av veitrafikkulykke" at det ikke var tydelige skader på forsikrede, men at han hadde vondt i venstre bein og var tydelig preget av det som hadde skjedd. Skadevolder har forklart at hun kjørte i gangfart. Hun skal ha truffet forsikrede på venstre side av panseret. Forsikrede skal så ha rullet over panseret og landet på ryggen. I avhør av forsikrede påfølgende dag, forklarte han:

I det fornærmede rundet hjørnet på "den bilen" ble han truffet med stor kraft. Han mener at han traff panseret med magen sin, rullet over og landet på ryggen. *Han er ikke helt sikker. Det kan ha vært på siden også, høyre forside.* Han flyttet seg ikke før ambulansen kom.

(...)

Fornærmede har vært ryggoperert i 1999 og var bekymret for ryggen sin. Da ambulansen kom og hjalp han opp følte han seg mørbanket. Han begynte etter hvert å gråte og riste fordi han var i sjokk. Han ble kjørt til legevakten.

Han føler seg preget og er bekymret for kneet og ryggen. Han kjenner murring i ryggen og har vondt i kneet. Han har også psykiske smerter, og han har bipolar 1 diagnose og er 50% ufør. Fornærmede er derfor ekstra sårbar. I situasjonen trodde han at han skulle dø. (...)

I journalnotat fra fastlegen 7.11.22, fremkommer det at forsikrede ble henvist til DPS. Det er notert at han følte seg veldig høy og sov 3-5 timer. Forsikrede hadde pratet med arbeidsgiver om at det var best at han ble sykemeldt.

Av poliklinisk notat datert 8.11.22 fra DPS, fremgår det:

(...) Forteller at 26.10.22 ble han påkjørt av en bil mens han gikk over en parkeringsplass. Han opplevde å få enorm angstreaksjon, og sier at han har kjent en enorm aggresjon i etterkant av hendelsen. Sier han sitter igjen med en opplevelse av at sjåføren var fiendtlig og at sjåføren var ute etter å "drepe" han. (...)

Beskriver et symptombylde med stabile sykluser der han er deprimert i 4 måneder for så å bli hypoman de neste 4 månedene. Han oppgir at aktuell episode med oppstemthetssymptomer startet for 4 måneder siden. (...)

Det fremgår av journalnotat datert 15.11.22 fra DPS at forsikrede på nytt hadde fortalt om en psykisk forverring etter trafikkulykken 24.10.22. Forsikrede hadde vært utsatt for en bilulykke da han var 20 år gammel, og fikk tilbakefall av tidligere opplevelse.

I skademelding til foretaket 16.11.22, fremkommer følgende om hendelsesforløpet:

Jeg gikk over parkeringsplassen på (...) senteret fra min parkerte bil til inngang på senteret. Jeg ble påkjørt av en bil. Jeg ble fraktet til legevakten i ambulanse. (...)

Hva består skaden i: kne, rygg, nakke, men først og fremst psykisk traume. Jeg er nå til behandling på (...) DPS Poliklinikk. Jeg er 100% sykemeldt.

I journalnotat av 6.1.23 fra DPS, er det videre notert:

(...) Pas forteller spontan at han vil bearbeide med traume sin ift bilulykke i oktober -2022. Det forklares at han reaksjon har vært normal reaksjon og det ikke er PTSD. Pas bekreftet dette og sier ja det stemmer og han har ikke PTSD symptomer etter bilulykken.

I legeerklæring til Nav ved søknad om 100 % uføretrygd datert 25.5.23, er hoveddiagnosen oppgitt å være bipolar lidelse og bidiagnose fedme.

Fastlegen noterte 30.5.23:

(...) Pasienten ble påkjørt i lav hastighet i fotgjengerfelt i oktober. Han ble veldig forslått og fikk smerter i venstre kne og hofte. Smertene gav seg nokså raskt. Nå har han begynt å jogge og merket at ve kne ikke er så stabilt. Han følger at det gir etter, særlig i nedoverbakke. Han er kraftig overvektig. (...)

Saken ble fremlagt for foretakets rådgivende lege 20.8.23:

Vurdering årsakssammenheng:

Skadelidte angir skade i kne, rygg og nakke, men første og fremst psykisk etter hendelsen 24.10.22.

Vilkår 1: Skadeevne: Påkjørselen skjedde på en parkeringsplass, dvs. i lav hastighet. Jeg vurderer at påkjørsel, selv ved lav hastighet, har tilstrekkelig skadeevne.

Vilkår 2: Akuttsymptomer: Skadelidte fikk smerter i venstre kne og venstre hofte, men dette gikk raskt over, dokumentert i legenotat dagen etter hendelsen. Det er også rapportert at skadelidte fikk en psykisk reaksjon etter hendelsen.

Vilkår 3: Brosymptomer: Ingen dokumentasjon på vedvarende symptomer i kne, rygg og nakke, så jeg kan ikke vurdere at det foreligger brosymptomer vedr. dette.

Vilkår 4: Vedr. psykiske plager: Det fremkommer ingen dokumentasjon på at skadelidte har fått psykisk traume etter hendelsen. Tvert imot er det dokumentert at han ikke har PTSD, men en normal reaksjon etter en påkjørsel. Det er derimot dokumentert i både fastlegenotater og sykehusnotater at skadelidte hadde psykiske problemer før ulykken. Det fremkommer i sykehusnotat fra 24.05.22 at skadelidte har hatt en tøff periode og slitt mentalt, med depresjon. Videre står det: "Krevende med bipolar lidelse og psykisk syk sønn som bor hjemme." Det fremkommer også i sykehusnotat både før og etter ulykken et alkoholoverforbruk på opptil 1 liter vin/dag. I notat 25.10.22 fremkommer det at skadelidte har slitt med nedstemthet siden sommeren. "Pasienten gråter høylytt under samtalen når han forteller hvor vanskelig de siste månedene har vært for familien." Skadelidte har fått tilbud om medikamentell behandling for sin bipolare lidelse og tilbud om avrusning, men har takket nei til dette. Jeg vurderer at det ikke er årsakssammenheng mellom skadelidtes psykiske plager og hendelsen 25.10.22.

I arbeidsevnevurderingen fra Nav av 11.9.23, fremkommer det at:

Du og din lege opplyser veileder om at du har bipolar lidelse 2. Du forteller at du siden sommeren 2022, har hatt større utfordringer enn tidligere, samt forverring av helsesituasjon etter en påkjørsel i oktober 2022. Det siste året har du vekslet mellom å være manisk og deprimert i sykluser. Når du er deprimert har du ikke særlig overskudd, mens du har store utfordringer med søvn i de maniske periodene.

Din lege skriver at du våren 2023 var på vei ut av depresjon, men kjenner at symptomtrykk fra din hoveddiagnose begynner å øke. Du ønsket derfor å gi medisiner en sjanse og har blitt henvist til DPS. Videre forteller fastlegen at du har generelt nedsatt funksjonsnivå og at du veksler mellom å orke lite og være gråtelabil, samt har mye energi hvor du blir ukritisk til det du gjør og det rundt deg.

Vi vurderer at helseplagene dine samlet sett gir deg utfordringer til å fungere i de yrkene du har kompetanse og erfaring til å jobbe med.

Foretaket avsto forsikredes krav om erstatning i brev av 22.8.23 med henvisning til manglende årsakssammenheng mellom hendelsen 24.10.22 og forsikredes plager og eventuell uførhet i dag.

Forsikrede klaget på avslaget, og saken ble på nytt fremlagt foretakets rådgivende lege som i vurdering av 26.11.23 fastholdt tidligere standpunkt. Foretaket opprettholdt derfor avslaget i brev av 12.1.24.

Avgjørelsen ble på nytt påklaget, og forsikrede vedla poliklinisk notat av 23.1.24 fra ortopedisk poliklinikk, som omhandler hans kneplager. Av notatet fremgår det blant annet:

Pasienten ble påkjørt av bil på en parkeringsplass for ca 2 år siden. Hadde da hovent kne i to tre dager etter dette. Han er henvist nå på grunn av smerter og følelse av ustabilitet. Det er tatt MR ute som beskriver lettgradig artrose og degenerative forandringer i korsbånd og menisk. (...)

Jeg mistenker at pasienten hadde en MCL skade den gang, som kanskje har tilhelet med forlengelse. (...)

Pasienten med symptomer med verking, hevelse og svipt kan forklares ut ifra artroseforandringer. Dog kan det ikke utelukkes at en komponent av skade på mediale kollateralligament bidrar til symptombylde primært

opplevelse av svikt/instabilitet. Det åpner såpass mye mer mellom tibia og femur på venstre side, så det er meget mulig at dette skyldes en tidligere skade på mediale kollateralligament som tilhelte med noe forlengelse den gang. (...)

Rådgivende lege ble på nytt fremlagt saken 9.6.24, og vurderte at det ikke var årsakssammenheng mellom forsikredes kneplager og trafikkulykken 24.10.22. Av vurderingen fremkommer at rådgivende lege mener at det verken er dokumentert akutt- eller brosymptomer på kneskade, og at MR bilder av kneet viser lettgradig artrose og degenerative forandringer som ikke er skaderelaterte funn. Legen har vist til at forsikrede er betydelig overvektig, og risikoen for artrose øker betraktelig ved overvekt.

Foretaket opprettholdt tidligere avslag på krav om erstatning i brev av 12.6.24.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har krav på erstatning etter ulykken som inntraff 24.10.22, og at det foreligger årsakssammenheng mellom ulykken og hans økte psykiske plager og kneplager.

Forsikrede hadde psykiske utfordringer forut for ulykken, men var i jobb frem til ulykkestidspunktet. I perioden fra 1.1.16 og frem til ulykken 24.10.22, hadde forsikrede totalt 4 dagers sykemelding, og han hadde ikke behov for psykiatrisk behandling i årene forut for ulykken. Forsikrede mener derfor at ulykken svekket hans helsetilstand kraftig.

Forsikrede mener foretaket ikke har tatt hensyn til sårbarhetsprinsippet i erstatningsretten, som sier at skadevolder skal ta skadelidte som han er. I henhold til dette prinsippet skal skadelidtes sårbarhet ikke føre til at muligheten for erstatning faller bort. Det faktum at forsikrede hadde psykiske plager før ulykken, skal ikke føre til at muligheten for erstatning faller bort. Fastlegen sykemeldte forsikrede 100 %, og henviste han til DPS. Forsikrede ble av DPS vurdert å være så dårlig at han ble ilagt kjøreforbud. Det er videre dokumentert at bipolar lidelse gir særlig sårbarhet ved kraftige påkjenninger.

Situasjonen med en hjemmeboende sønn med store psykiske problemer var noe som hadde gått over flere år. Det er heller ikke riktig at forsikrede hadde alkoholproblemer før ulykken. Overlegen fra DPS baserer seg på konsultasjoner etter ulykken, og viser bare hvor store problemer forsikrede hadde etter ulykken.

Forsikrede ber til slutt om at det tas hensyn til at han ikke har vært bistått av advokat under klagesaken.

Foretaket har i det vesentlige anført at det ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom trafikkulykken 24.10.22 og forsikredes plager og uførhet i dag.

Når det gjelder forsikredes kneplager, er det etter foretakets oppfatning ikke sannsynliggjort tilstrekkelig årsakssammenheng mellom trafikkulykken 24.10.22 og disse plagene. Det er dokumentert i politidokumentene at forsikrede fikk smerter i kneet, men kneplager er ikke nevnt i lege-/sykehusjournal i tiden etter ulykken. MR bilder tatt av kneet i november 2023 viser funn av lettgradig artrose og degenerative forandringer. Rådgivende lege i foretaket skriver i sin vurdering at overvektighet øker risikoen for artrose betraktelig. Det er dermed ikke dokumentert brosymptomer for venstresidige kneplager, og det er andre sannsynlige årsaker til disse plagene. Foretaket er uansett av den oppfatning at kneplagene ikke har betydning for den nedsatte arbeidsevnen.

Når det gjelder forsikredes psykiske plager, er det godt dokumentert at han hadde psykiske plager før den aktuelle hendelsen. Forsikrede var diagnostisert med bipolar lidelse, og var 50 % arbeidsufør. Basert på foreliggende dokumentasjon, herunder vurderingen fra rådgivende lege, er

foretaket av den oppfatning at det er forsikredes grunnlidelse/bipolare lidelse som er årsaken til hans nåværende psykiske plager og til økning av uføregraden fra 50 % til 100 %.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om det foreligger årsakssammenheng mellom ulykken 24.10.22 og forsikredes økte psykiske plager og kneplager. I så fall reiser saken også spørsmål om plagene har medført nedsatt ervervsevne og et økonomisk tap.

Forsikrede fikk ikke medhold av sekretariatet. Sekretariatet la vekt på at det ikke var fremlagt noen begrunnet sakkyndig erklæring som konkluderte med at hendelsen 24.10.22 medførte en forverring av forsikredes psykiske plager. Tvert imot hadde rådgivende lege konkludert med at det ikke var årsakssammenheng mellom forsikredes psykiske plager og hendelsen.

Når det gjaldt kneet, var det ikke påvist noen objektiv skade, og den eventuelle skaden måtte derfor vurderes etter kriteriene for bløtdelsskader. Kneplager var ikke nevnt i forsikredes journal i de nærmeste syv månedene etter hendelsen, og sekretariatet fant på denne bakgrunn at kravet til brosymptomer ikke var oppfylt. Ettersom rådgivende lege konkluderte med at funnene på MR-bilder tatt i november 2023 ikke var skaderelaterte og at disse kunne være en følge av overvekt, fant sekretariatet at heller ikke forenlighetskriteriet var oppfylt.

Det var derfor ikke sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen 24.10.22 og forsikredes senere kneplager eller forverring av psykiske plager.

Nemnda har gjennomgått all den fremlagte dokumentasjonen i saken, og slutter seg til sekretariatets begrunnelse og konklusjon.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).